

Zsolt, a bányászati szakosztály budapesti elnöke köszöntötte, majd Kondor Péter szólt a hívekhez. Igehirdetésében utalt az adventi időszak elcsendesedés és a szeretetet megtestesítő karácsony fontosságára. Székely János megyéspüspök a Puskás Antal pálos perjel-templomigazgatóval közösen bemutatott szentmise kertében a szentek és boldogok szerepéről, példaadásáról, kiemelten Szent Borbála kitartó hitéről beszélt. A szentmisen a könyörgéseket az oltári szolgálatot végző bányász és kohász kollégák olvasták fel. Az ökumenikus együttlét a Bányászhimnusz eléneklésével ért véget.

December 11-én került sor az évzáró klubdelutánra. Az összejövetelen megemlékeztünk a nemrég elhunyt tagtársunkról, Stoll Lóránról, összegeztük a csoport éves munkáját, beszámolót hallgattunk meg a selmeci centenáriumi megemlékezésről és Füst Antal kollégánk bemutatta az „A föld ölében” címmel megjelent könyvét. A klubnapot megtisztelte dr. Hatala Pál, egyesületünk elnöke és Szabados Gábor, az új ügyvezető igazgató is.

Martényi Árpád

Borbála-nap Tapolcán

A hagyományos Borbála-napi rendezvényeket Tapolcán az OMBKE helyi szervezete és a Tapolca és Környéke

Bányászati Hagyományápoló Egyesület szervezte meg 2018. december 7-én.

A volt bauxitközpont – ma Belvárosi Irodaház – bejáratánál új emléktábla került elhelyezésre, amit Dobó Zoltán polgármester és Orbán Tibor ny. főmérnök leplezett le. Dobó Zoltán beszédében méltatta a Bakonyi Bauxitbánya szerepét a város fejlődésében.

Koszorúzás után a megjelentek lámpás szalamander felvonulást tettek a Fő téren, és így vonultak a volt bauxitos – ma városi – művelődési ház előtt álló Szt. Borbála-szoborhoz, ahol Orbán Tibor beszéde után a polgármesterrel és a tüzerek képviselőivel együtt virágokat és mécseseket helyeztek el.

A Szt. Borbála szakestély idén is a művelődési házban volt. A szakestély elnöke Orbán Tibor, a háznagy Podányi Tibor, a kontrapunkt dr. Vigh Tamás, a nótabíró Végh József volt. A komoly pohár beszédben Podányi Tibor megemlékezett a Selmeci Akadémia 100 évvel ezelőtti Selmecbányáról Sopronba költözésének eseményeiről.

Rendhagyó módon vasárnap helyett december 8-án, szombaton, az esti misén került megtartásra a hagyományos bányász-tüzér Szt. Borbála-mise a katolikus templomban.

PT

Beszélgetés dr. Hatala Pállal, Egyesületünk elnökével

A 2018-as küldöttgyűlés résztvevői dr. Hatala Pál okl. kohómérnök személyében új elnököt választottak. Elnökünkkel dr. Lengyel Károly készített interjút.

L. K.: Elnök úr! Életrajzát ismerve számomra nem ismeretlen az Egye-

sület, az egyesületi élet. Korábban főtitkárhelyettesként, szakosztályi elnökként, alelnökként is tevékenykedtél, olyan akciók fűződnek a nevedhez, mint az egyesületi rendezvényterem bútorzatának elkészítése, a csengős kupa ötlete, a kohász valétaelnökök első találkozásának megszervezése vagy a szótárbizottság vezetése. Milyen gondolatok vezérelnek, amikor egy nehéz helyzetben lévő egyesület elnökéként végzed szakmai-társadalmi munkádat?

H. P.: Mint ahogyan sok évtizeden keresztül egyesületi tagként a vezetőktől elvártam, most az Egyesület elnökeként magamtól követelem meg, küldetésemnek, feladatomnak tekintem, hogy az OMBKE őrizze meg hagyományaira épülő szakmai és szervezeti tekintélyét, legyen képes a haladó idők kihívásainak eleget tenni, értékeit növelő módon megújulni. Legyen korrekt és erős partnere azoknak a társ-szervezeteknek, elsősorban szakmai szövetségeknek, amelyek más súlypontokkal talán, s más szegmensekben, de ugyancsak szakmáinkért, a szakmáinkban dolgozó társainkért tevékenykednek. Szeretném elérni, hogy ezzel együtt

Egyesületünk tartsa meg értékteremtő sokszínűségét, s legyen tagjainak egységében mégis olyan erős közösség, amelyben mindenki jól érzi magát, ahol mindenki szakmai, emberi otthonra talál.

Az OMBKE ereje eddig is abban volt és ma is abban van, hogy országos szervezatként a központi rendezvényeken túl helyi és regionális szervezeteiben évente mintegy 160-180 alkalommal rendszeresen szervez szakmai és a szakmákhoz köthető szabadidős programokat. Ez a valódi összetartás, az együvé tartozás! Ennek folytatására, erősítésére kérem ezúton is – szintektől függetlenül – szervezeti egységeink vezetőit, tagjait. Tegyenek meg mindent azért, hogy a jövőben is minél több regionális programunk legyen, bevonva, együttműködésre kérve, készítetve az önkormányzatokat, a munkáltatókat, más civil szervezeteket, mindazokat, akit készek bármilyen módon támogatni, segíteni bennünket.

L. K.: Az OMBKE hazánk egyik legrégebbi szakmai egyesülete. Mit gondolsz erről az örökségről, annak továbbviteléről?

H. P.: Egyesületünk alapvető küldetésének tartom, hogy erőnkhez, lehetőségeinkhez mérten megőrizzük Selmectől származó örökségünket, vigyázzunk hagyományaink fenntartására, ápolására, szakmaink becsületére, büszkén viseljük egyenruháinkat, gondozzuk dalainkat, mint napjaink bányász-kohász örökösei. Jó döntések meghozatalával, az utáunk jövő generációknak továbbvihető állapotban adjuk át egyesületi örökségünket, hogy ők is tovább gondozhassák azt, és majdan átadhassák a mindenkor őket követő utódaik-

nak – mindazt megtéve, amit hosszabb-rövidebb ideig ránk/rájuk bízott az élet. E mellett fontosnak tartom azt is, hogy a társadalom más tagjai felé kitartó kiállással legyünk elfogadottságunk megtartása, visszaszerzése érdekében. Minden megnyilvánulásunkban jeleznünk kell környezetünknek, hogy e régi és felbecsülhetetlen hagyományokkal rendelkező szakmai közösség tagjai civil kurázsival, másokkal egyenrangúként és együttműködve dolgoznak, akarnak dolgozni. És hogy ez a kitartás követendő példa lehessen más hazai szakmai közösségek számára is!

2014-ben az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére kerültek a Selmeci Diákhagyományok. Mi is ennek az örökségnek a jegyében működtetjük az Egyesületet, büszkén vállaljuk és viseljük ezt az örökséget. Felhívom azért minden tagunk figyelmét arra, hogy a selmeci örökség bármely szintű részesének lenni kitüntetés, ami tartást, méltóságot ad, amihez nekünk egész elköteleződésünkkel oda kell állnunk. Ez soha nem szűnő, nem enyhíthető kötelezettség. Fontos tudnunk, hogy ez igen szerteágazó kérdéskör, igen sok mindent jelent. Nem kezdek felsorolásba, úgysem lenne az teljeskörű. De hogy ne legyen ez itt példa nélküli, egy, lehet, hogy kicsinek tűnő, de nagyon fontos témakört azért megemlítek: az egyenruháink hagyományainak nem megfelelő, sokszor nem méltó viselését. Kicsinek tűnő, de nagyon fontos témakör, azért beszéljünk róla: az egyenruháink megfelelő, méltó viselése. Sajnos kevésbé ismert, hogy van az OMBKE-nek egyenruha viselési szabályzata. Ma már nem ritka, hogy tagjaink az egyenruhát nem fehér inggel, ahol kellene, ott sem nyakkendővel, hanem a nélkül, vagy nem a szakmaink nyakkendőjével (Fradi-nyakkendő, western-öltözékhez való nyakkendő-helyettesítő, fémjelvényen átfűzött zsinag, mintás nyakkendő és még sorolhatnám), farmernadrággal (nem csak fekete, de kék, sőt mogyorószínű), sportcipővel stb. viselik. Ez nem méltó, sőt elfogadhatatlan. Komoly egyesület komoly tagjai ezt nem tehetik meg. És akkor arról nem is szóltam, hogy sok kollégánk van, aki nem egyesületi tagként feszít az egyenruháinkban...

Kérem egyesületünk tagjait, mindenkor legyenek ily módon is méltóak a selmeci örökséghez, erősítsék annak példamutató erejét!

L. K.: *Egy önkéntes szövetség ereje a tagság létszámában is rejlik. Az utóbbi időben sokan aggódva figyeljük az Egyesület létszámának csökkenését, főként az utánpótlásbiztosítás olykor reménytelennek tűnő próbálkozásait. Látsz-e lehetőség legalább a taglétszám stabilizálására?*

H. P.: Napjaink, még inkább jövőnk egyik fontos kérdése az Egyesület taglétszáma. Becslések szerint ma legalább ezer olyan tagtársunk él szerte az országban, aki az elvesztett ipari háttér miatt most nem tagja egyesületünknek, bár az lehetne, szándéka szerint talán szívesen lenne is. Meg kell keresnünk őket! És ezt alapvetően a helyi szervezetek tagjainak kell megtenniük, ők tudják kik ők, rájuk jobban odafigyelnek az egykori társak. Jó példa erre a 2018 szeptemberében – több mint tíz év kihagyás után – a Vaskohászati Szakosztályhoz tartozó Ózdi Helyi Szervezet újbóli megalakulása 35 taggal.

Új szakcsoport vagy szakcsoportok megalakításával is foglalkozunk pl. a kő-, kavics- és ércbányászat területén.

Ezen túl fel kell mérnünk, hogy a legközelebbi jövőben mely földrajzi területeken alakíthatunk több szakmai területet átfogó regionális szervezeteket „egységben az erő” jelleggel. Ettől azt várjuk, hogy egy-egy működő helyi szervezethez más szakmák támogató, de most még kallódó szakemberei is csatlakozni fognak. Regionális szervezetek alakításának nincs alapszabályi akadálya.

Hosszú távú kezelési tervet készítünk az előregedő – és ezzel együtt értelemszerűen fogyó – taglétszám szinten tartására, reménybeli növelésére. Érdemesnek tartjuk meghirdetni a „Hozz még egy kollégát!” programot is, ennek, mint kiemelt egyesületi programnak, a főtítkárhelyettes lesz az irányítója.

Számos helyen ápolják az országban – dicséretes módon – a selmeci hagyományokat olyan felsőfokú intézményekben, amelyek nem utódai a Selmeci Akadémiának. Kellő megfontolással és szabályozással kaput kell nyitnunk e szervezetek felé, pl. az Öntészeti Szakosztályon belül egy Járműipar-közlekedési Szakcsoport létrehozásával.

Azt is fel kell mérnünk, hogy a különböző, elsősorban az egyetemista korból származó baráti társaságok működését mi módon tudnánk becsatornázni az egyesületi életbe.

L. K.: *Idáig a közeljövő, vagy az egy kicsit távolabbi jövő dolgairól beszélgettünk. Mi a helyzet az Egyesület jelenlegi mindennapi feladataival?*

H. P.: Fél éve választottatok meg elnöknek, ez arra volt elég, hogy tájékozódjak Egyesületünk hogyléte felől. Az Egyesület, köszöni, jól van, de számos érdemi változtatást gyorsan meg kellett és meg kell tennünk. Immár új, a választmány által megválasztott ügyvezető igazgatónk van, dr. Szabados Gábor bányamérnök. Az ő megválasztása azt is jelenti, hogy új főtítkárhelyettes is kell választanunk.

A főtítkárhelyettesi feladatok elvégzésére megbízást adott az elnökség dr. Szombatfalvy Anna kohómérnöknek, remélve, hogy munkája alapján majd a Választmány is egyetért az ő kiválasztásával és májusban a küldöttközgyűlés is jóváhagyja e tisztségben személyét. Közbevetve: munkakapcsolataink során elnökségnek hívjuk az elnök, a főtítkár, a főtítkárhelyettes és az ügyvezető igazgató alkotó csoportot.

Megkezdtük a titkárság főállású alkalmazottainak és a megbízásos munkát végző személyeknek az adottságait és az új feladatok elvégzésének igényeit összevetni a mostani helyzettel és adottságokkal, igényekkel. Ez alapján körültekintő és tényekkel alátámasztott információk alapján alakítjuk ki az új ügyvezető szervezetet és a személyi háttérrel.

Küldöttközgyűlési határozat és törvényi kötelezettség alapján az Alapszabály Bizottság is megkezdte munkáját, az új alapszabályt jóváhagyási javaslattal a májusban esedékes küldöttközgyűlés elé terjesztjük.

Kiemelt feladatunk az egyesület gazdálkodási eredményességének érdemi javítása, a kiadások felülvizsgálata és ésszerű csökkentése, a bevételek növelése. Reményeink szerint éves szinten minimum 8-10 millió forintnyi eredményreálisan elérhető; részben a megtakarításokból szeretnénk finanszírozhatóvá tenni az Egyesületből korábban kiszervezett feladatok újra az Egyesületen belüli végzését.

Kerestünk és már találtunk pályázati lehetőséget az Európai Unió „Határokon Átnyúló Program – Környezetvé-

delem és Szakmakultúra Megőrzés” című programlehetőségei között a szomszédos országok együttműködését megvalósító határmenti értékmegőrző tevékenységben való részvételre. A munkát megkezdték, de az elnökség több szálon más pályázati lehetőség igénybevételét is elindította.

Folyik a pártoló tagok listájának a frissítése, új pártoló tagok egyesületi működésbe vonásának munkája. Csak dolgozni kell rajta, látszik, hogy itt is vannak lehetőségeink.

Aktuálisra vált egy átfogó tagdíjrevízió is. Merjük remélni, hogy az Egyesület működtetésének költségeiből a tagság nagyobb, az elmúlt évek jövedelem növekedésével és áremelkedéseivel összhangban lévő mértékű szezont vállal. E kérdéskör része az is, hogy ha minél több embert csábít tevékenységre szakmáink éltetése, hagyományaink elfogadása, működésünk támogatása, annál biztosabb gazdálkodást biztosít az egyesületi tagság az Egyesület működtetéséhez.

Egyes esetekben gondot okoz az Egyesület jogi személyiséghez tapadó jogának – téves megközelítések alapján végzett – úgymond nem mindig jogszerű használata. Van nem hivatalos pecsét, készültek vele szerződések, van „kivitt”, pontosabban az Egyesületen kívülre vitt és vélhetően máshol hasznot hozó program; előfordult az egyesületi fejlődés papírok nagy szabadság melletti és ellenőrizetlen használata stb. Ezeket fel kell támi, rendezni kell, hiszen ez is az Egyesület megítélésének egyik meghatározó eleme.

A könyvelési, pénzügyi, bérelszámolási feladatkörök – a működés garantált fenntartása mellett – megbízásos alapon intézése alapvető érdekünk: e tárgykörben összességében minimum 2-3 millió forint éves megtakarítás érhető el, kockázat és érdemi erőfeszítések nélkül. A megtakarítások lehetőségét teremthetnek a megváltozó munkavégzési felkészültségek és a többletfeladatok finanszírozására.

Megkezdjük az egyesület informatikai rendszerének modernizálását, melynek része egy korszerű, naprakész számítógépes tagnyilvántartás és tagdíjfizetési nyilvántartási rendszer. Az új informatikai rendszer lehetővé teszi majd, hogy az előbb említett egyesületi rendezvények pénzügyileg átláthatóak, naprakészen nyomon követhetők legyenek.

Elkezdődött az OMBKE új honlapjának a készítése is, de ugyanígy tervet dolgozott ki az elnökség a rendszer szintű,

tisztán digitális informatikai rendszer és egyesületen belüli kapcsolattartás jövőbeni kialakítására is.

Az elnökség általánossá szeretné tenni a hagyományos bányászati és kohászati múlttal rendelkező városokban vándorgyűlések, jelentős, a szakmáink társadalmi elfogadottságát növelő célzatú szakmai rendezvények, megemlékezések szervezését. Ezek keretében, de ezeken túlmenően akár országos, sőt Kárpát-medencei kiterjesztésű nagyrendezvények szervezését is tervezzük. Támogatást kérünk ehhez a helyi önkormányzatoktól, más, országos és regionális szervezetektől, országos főméltóságoktól.

A tagság véleményének megismerése érdekében folytatjuk a „Hogyan tovább Egyesület?” programot. Ezeket a mindig más helyszínen szervezett nyitott rendezvényeken vitathatjuk meg helyzetünket, jövőnk meghatározónak ítélt kérdéseit, figyelembe vehetünk a jövőbeni munkánkhoz elhangzó további javaslatokat.

Fontos annak megértése és elfogadása, hogy az Egyesület léte, munkájának eredménye nem az Október 6. utcai központban, hanem a szakosztályokban, a helyi és regionális szervezetekben dől el! De az is fontos, hogy nem lehet az Egyesületet egyéni értelmezések alapján működtetni, szervezni, irányítani, csak társadalmi munkavégzésre alapítva. Az Egyesület jogi személy, s mint ilyen, jogokat és kötelezettségeket hordoz, nevesített, személyre szóló jogi felelőssége van. Központra tehát szükség van, szükség lesz – de ennek vannak és lesznek költségei.

Kérem az Egyesület valamennyi tagját, hogy nyújtson ehhez támogatóan kezet, adjon segítséget, legyen megértése, amennyi csak lehet. Akkor minden bizonnyal sikerülni fog megfelelni a le nem írható, ki nem mondható várakozásainknak, méltó módon élhet tovább az Egyesület, akárhogyan alakuljon a világunk, akármekkora is legyen a jövőbeni változások mértéke!

L. K.: Nem volt szívem megszakítani ezt a szinte egy szuszra elmondott munkaprogramot vagy tervezett tevékenységi listát, amelyből az látszik, hogy egy modern, tagjai érdekeit szolgáló és kedvére való Egyesületet terveztek, de nem csak terveztek, tesztek is érte! Sok segítő társat kívánok ebben a munkában és Jó szerencsét!

Köszönöm a beszélgetést.

Az erdélyi aranyégyeség újjáéled

Amint arról több lap is hírt adott, az Erdélyi Érchegységben, a romániai *Rovina* közelében sikerrel vette az első engedélyezési akadályt és 20 éves koncessziót kapott a leendő legnagyobb új román bányászati beruházás, mely egy jelentős réz-arany termelő lesz. Az ásványvagyon 200 t arany és 625 ezer tonna réz fém kitermelését valószínűsíti az élettartam során.

A 200 t arany és 625 ezer tonna réz becsült értéke (a bányászati és feldolgozási veszteségek figyelembevételével) mintegy 5,5 milliárd dollár. Ezt 20 évre elosztva – a jelenlegi árfolyamok mellett – évi 250-300 millió dolláros termelési érték becsülhető, ami kb. 75-90 millió dolláros évi adótöbbletet, illetve jelentős helyi munkahelyteremtést jelent.

A beruházó Samax Magyarországon sem ismeretlen. Anyavállalatának, a Carpathian Gold-nak Humex Kft. néven bejegyzett egykori magyar cége több évtizedes működés, itthoni eredményes kutatások után (Recsk, Füzérradvány) az országgyűlésünk által megszavazott cianid tiltó törvény életbe lépése miatt a közelmúltban vonult ki az országból.

A környező országok közül Szerbiában is jelentős előremozdulás történt értermelés területén a közelmúltban, a Timok területén található *Cukaru Peki* Cu-Au előfordulás kínai tulajdonba kerülésével. A tranzakció során 1,4 milliárd dollárért cserélt gazdát és került kínai tulajdonba az előfordulás korábbi kanadai-szerb cége, a Newsun Resources. Itt jelenleg már a feltáró munkák folynak.

www.asvanykincs.hu 2018. november 15.

Földessy János